

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 29.

2 KRAKOWA DNIA 10. KWIETNIA 1816 Roku WE SZRODĘ.

2 Warszawy d. 2 Kwietnia.

Dnia 31 z. m. odbyła się tu świetna i liczna parada wojskowa. Cała osada wystąpiła pod bronią, i stanęła w szyku, poczynszy od zamku Królewskiego aż do ulicy Ujazdowskiej. Po godzinie 10tej z rana wyjechał Jego Cesarzewiczowska Mość W. Xże Konstanty z Jego Królewiczowską Mością Następcą tronu Wirtemberskiego, i obiechali szeregi piechoty, artyleryi i jazdy. Poczem całe to wojsko ciągnęło w najpiękniejszym porządku, prowadzone od W. Xcia Konstantego, przez dziedziniec pałacu Saskiego, oddając część wojskową N. Królewiczowi Wirtemberskiemu. Jego Cesarzewiczowska Mość W. Xże Konstanty miał na sobie dnia tego wielką wstęgę orderu wojskowego Wirtemberskiego, a Jego Królewiczowska Mość Xże Wirtemberski wielką wstęgę orderu Rosyjskiego S. Jędrzeia. — Około południa Jenerałowie i oficerowie, tudzież wyżsi urzędnicy cywilni mieli zaszczyt być stawionemi przed Jej Cesarzewiczowską Mością W. Xiężną Katarzyną Pa-

włówną, i N. Królewiczem Jej małżonkiem. W. Xiężna przy assistencyi Dam dworu Polskiego, które są ozdobione cyfrą N. Cesarzowey Jmć, raczyła przypuścić łaskawie wszystkich do ucałowania ręki swojej. O zgiey dostały zaszczytu przedstawienia Damy, a przedstawiła je JO. Xiężna Radziwiłłowa, była Woiewodzina Wileńska.

Kommissya Przychodow i Skarbu.

Na mocy upoważnienia Namiestnika Królewskiego w Radzie Stanu zawarty kontrakt o wyłączne dochody z Tabak i Tytuniow w Królestwie Polskiem z Panem Leonem Nowachowiczem, cznie bydz obowiązkiem swoim uwiadomic o tem wczesnie publiczność. Doświadczeniem kilkietniem przekonana o nader szczupłym z tabak i tytuniow dochodzie, który w tak niedokładnym i w nikczemnym teraz stanie zostającym fabrykom, iako też i zagęszczonym przemytom przypisać należy; widziela z korzyścią i dla ogółu kraiu i dla skarbu zaprowadzić wyłączne zadzierżawienie dochodow z tabak i tytuniow, z

abok korzyści z powiększenia dochodu skarbowego niemniej wzgląd miała na wzrost plantacyi tytoniow w kraiu Królestwa Polskiego, iako też i na sposobność uprzątnienia się z zapasow terażniejszych fabrykantow i prywatnych osób. — Tym końcem uznała za rzecz dogodną, aby prawo wyłączne z dochodow tabak i tytoniow zaczynało się dopiero od 1 Sierpnia r. b. — Dla wiadomości więc wszystkich, warunki kontraktu względem plantacyi krajowych, i warunki zabezpieczające fabrykantow i prywatnych, Kommissya Rządowa Przychodow i Skarbu do publiczney podaie wiadomości.

Art. 4. Przyrzeka i obowiązuje się dzierżawca założyć w kraiu Królestwa Polskiego cztery fabryki tytoniow i tabak, a szczególniej w Woiewodztwach tych, gdzie już są zaprowadzone plantacye tytoniow, których miejsca zadeklarować winien dzierżawca w przeciągu tygodni sześciu po zawarciu kontraktu — nadto:

Art. 5. W każdym Woiewodztwie winien dzierżawca założyć skład główny tabak i tytoniow, z których wszyscy dystrybutorowie tabacznicy Tabaki fabrykowane w głównych fabrykach krajowych na sprzedaż brać mają.

Art. 8. W celu przyłożenia się do wzrostu i rozkrzewienia plantacyi tytoniow w kraiu, opłata wszelka od plantowanych tytoniow na wsi, dotąd pobierana, znosi się.

Art 9. Dzierżawca powinien będzie naprzod zakupować tytonie z plantacyi krajowych za cenę, iaka przepisana będzie — i zakup takowy nie dłużej trwać ma, iak do pierwszego Lutego każdego

roku, na co Antreprener zerzwaia

Art. 10. Winien jest dzierżawca każdego roku w miesiącu Maiu podać do Kommissyi Przychodow i Skarbu cenę tytoniu z plantacyi krajowych, podług której płacić będzie tytuń krajowy dostawiać się mający do fabryk swoich, równie podać winien ilość, wiele tytoniu krajowego do której fabryki potrzebować będzie.

Art: 11. Kommissyia Rządowa przychodow i Skarbu bierze na siebie obowiązek cenę celną tytoniu suchego, podług zwyczajney Warszawskiej wagi rachować się mającego, która za wspólnem zniesieniem się z Antreprenerem ustanowiona będzie, każdego roku w miesiącu Sierpniu, zwykłemi środkami, do publiczney wiadomości podać, równie iaki ilość, której Antreprener tytoniu krajowego do której fabryki potrzebować będzie.

Art: 12. Wolno zostawiać się plantatorom podług ceny ogłoszoney dostawiać tytonie swoje do fabryk krajowych, aż do ilości potrzebney, i publicznie oznaczyć się mającey; w razie zaś gdyby ilość tytoniow u plantatorów znalazła się nad potrzebę oznaczoną większa, tedy zbywająca ilość nie zbrania się każdemu za granicę wyprrowadzić bez opłaty nadzwyczajney, iednakże powinien plantator zbywający tytuń sprowadzić do miast, w których urzędy skarbowe exystują na skład, i z tego dopiero wyprrowadzić go może, za zaświadczeniem podług przepisow skarbowych wydac się mających.

Art: 13. Wolno nawet będzie plantatorom swoje tytonie i w takim razie wyprrowadzić za granicę bez opłaty nadzwyczajney, gdyby cena kupna tytoniu do fabryk krajowych, z plantacyi krajowych

pochodzących, publicznie ogłoszona nie odpowiadała kosztem wyłożonym na ich plantowanie, nieinaczej jednak, iak za opowiedzeniem poprzedniczem officyjałście skarbowemu, będącemu przy fabryce najbliższej, swej chęci wyprowadzenia tytoniu, i uzyskania na piśmie na to zaświadczenia.

Art: 18. Chcąc jednak Antreprenerowi zapewnić dochód z tabak w Królestwie Polskiem, od dnia rozpoczęcia antreprzy przez ciąg dzierżawy sześćioletniej, nie wolno będzie nikomu ani wprowadzać, ani fabrykować, ani sprzedawać tytoniu i tabaki, bez wiadomości i zezwolenia Antreprenera.

Art: 19. Cel rozpoczęcia antreprzy niniejszej, sprowadzanie tabak i tytoniów zagranicznych, dzieć się tylko będzie jedynie przez Antreprenera samego, i to za paszportami bezpłatnymi przez Kommissyją Rządową Przychodów i Skarbu wydać się mającemi na te tylko komory, które Antreprener w podaniu swoim o paszport poprzedniczo oznaczy. — Jednakże Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu ma moc wydania paszportów dla prywatnych osób tabaką niehandlujących na wprowadzenie tabaki lub tytoniu zagranicznego na swoją potrzebę, lecz nie więcej co rok, iak na 2000 funt: — Nat czas prywatny wprowadzający tytuń lub tabakę winien opłacić od każdego funta po Zł: Poi: 3. — Zaś Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu zawiadomić winna Antreprenera o ilości, na iaką paszporta dla prywatnych wydała, i pobrane cło w stosunku do wydanych paszportów w każdym miesiącu w summie dzierżawney Antreprenerowi potrąci.

Art: 23. Obowiązuje się i przyrzeka

Antreprener przedawać tabakę i tytuń, tak sam przez siebie, iako i przez swoich dystrybutorów taką ceną, iakową regulaminem 20 Maia 1812 oznaczona jest, i takowy regulamin w całej swej mocy utrzymać deklaracie się — Jednakże na szczególne i drogie gatunki tabak tak w kraju fabrykowanych, iako i z zagranicy sprowadzanych, które w regulaminie powyższym nie są wyszczególnione, Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu, za zniesieniem się poprzedniczem z Antreprenerem, osobnem urządzeniem cenę takowych ustanowi i ogłosi.

Art: 26. Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu przyrzeka niezwłocznie po podpisaniu tego kontraktu podać do publiczney wiadomości o zmianie, iaka w Administracyi dochodu tytoniu i tabaki z mocy tego kontraktu nastąpić ma, jednakże zastrzega sobie iak nayuroczyściey, iż wolno wszystkim fabrykantom i dystrybutorom tabaki i tytoniu na teraz koncessyionowanym, zapasy swoje w dniu rozpoczęcia z mocy tego kontraktu antreprzy, oraz wielkie narzędzia fabryczne za dobrowolnie umowioną cenę Antreprenerowi sprzedać lub takowe za granicę bez opłaty wyprowadzić, gdzie się podobać będzie, a to w przeciągu czasu trzech miesięcy od dnia 1. Sierpnia r. b. zacząć się mającego, z warunkiem: iż od dnia tegoż 1. Sierpnia r. b. wszystkie zapasy tabaczne i tytonie, oraz narzędzia fabryczne pod pieczęcią officyjalisty skarbowego zostawać mają, zostawując oraz wolność Antreprenerowi i z swej strony użycia w tym razie ostrożności przyzwoitey.

Art: 30. Dla zabezpieczenia dochodu z tabaki Antreprenerowi, wszelkie zapasy tabak lub tytoniów po rozpoczęciu tego

kontraktu, przez kogokolwiek bądź, gdy będą z jednego miejsca na drugie w kraju przeprowadzone, winny być opatrzone paszportem Antreprenera, wyławszy tylko tabaki transito prowadzić się mające, które są osobnemi przepisami obostrzone.

Art: 31. Antreprener żadnych rewizy po składach kupieckich ani sam przez siebie, ani przez swych Kommissantów czynić nie ma mocy, tylko w przypadku podeyrzenia o jakiem nadużyciu winien wezwąć assystencyi Urzędników Skarbowych lub Policyynych, i rewizyia w przytomności tychże ze wszelką przystoynością uskutecznić. Jednakże chcąc przytem nadać wzrost fabrykom krajowym Tabak, i zapewnić dochód, przy rozpoczęciu niemiejszej antreprzyzy, ostrzeżona będzie publiczność, iż u żadnego z prywatnych w zapasie Tabaki lub Tytonie po upłynieniu jednego miesiąca, od zaczęcia antreprzyzy znajdować się nie powinny. — Dan w Warszawie d. 28 Marca 1816 r.

Minister Przyduiaicy

(Podpis:) *T. Matuszewicz.*

Skr: Jen: (Podpis:) *Kruszyński.*

Za zgodność: Jan *Kruszyński*, Sekr:

Jeneralny Komm, Skarbu:

Z Peterzburga d. 25 Lutego d. k.

Rządzący Senat przesłał pod d. 11 b. m. władzom Gubernialnym Ukaz J. C. Mości, uchwalający Kommissyie likwidacyjne po Guberniach, w których wojenne działania zaszczy. Kommissyie te mają obrachować 1) co wzięło woysko za kwitami niepodlegającymi wątpliwości podczas przeszłej wojny sposobem pożyczki; 2) co wzięto za takimiż kwitami w rekwizycyją; 3) ile w szczególności za pierwsze i drugie kładą obywatele pretensvi do skarbu. Przeznaczono tym Kommissyiom dwu-

miesięczny czas do zebrania kwitów, a potem 4miesięczny do zrobienia ostatecznego obrachunku, który ma być przysłany Ministrowi Skarbu, i wtedy rzeczonne Kommissyie ustają.

Drugi Ukaz tycze się wybierania terazniejszych niedopłat podatków od obywateli.

Stosownie do podania rządzącego Senatu i postanowienia Komitetu Ministrów, potwierdzonemi zostali wybrani przez szlachtę na Prezesów sądów głównych Gubernii Kiiowskiej, 1go wydziału Radca Kollegialny Jan Butowicz, 2go wydziału Franciszek Hanski; Gubernii Mińskiej 1go wydziału były Marszałek Powiatu Słuckiego Serwacy Bernowicz, 2go wydziału Jan Chodzko; Gubernii Wołyńskiej 1go wydziału Hieronim Pruszyński, 2go Łowczy Wołyński Józef Dąbrowski; Gubernii Podolskiej 1go wydziału Franciszek Książę Czetwertyński, 2go Leon Podoski; Gubernii Witebskiej 1go wydziału Radca Kollegialny Stanisław Mohuczy, 2go wydziału były deputat zgromadzenia szlacheckiego Franciszek Bielikowich; Gubernii Wileńskiej 1go wydziału Antoni Chrapowicki, 2go Antoni Laudauski; wydziału czasowego Radca Kollegialny Baliński; Gubernii Mochilewskiej 1go wydziału Radca Kollegialny Józef Milkiewicz, 2go były Marszałek Powiatu Bielickiego Wojnicz: Sianożęcki; Gubernii Grodzieńskiej 1go wydziału Leon Suchodolski, 2go Franciszek Muczyński. — Sędziami sądów jeneralnych: Gubernii Czernichowskiej 1go wydziału abszytowany Major Bazyli Skoropadzki, 2go abszytowany Major Piotr Sielecki; Gubernii Półtawskiej 1go wydziału Radca nadworny Bazyli Markow, 2go Radca Stanu Włodzimierz Tarnowski.

— Wóytem Kiiowskim znamienity oby-
wateł Michał Grygorenko.

Mało - Rossyyski Jenerał Gubernator,
rzeczywisty Radca tajny, Xiążę Łobanów
Rostowski uwolniony od tey powinności,
otrzymał rozkaz zasiadania w Radzie Pań-
stwa i w Rządzącym Senacie.

Z Wiednia d. 3 Kwieta.

Stan zdrowia N. Cesarzowey, który
od dawnego czasu napelniał już niespo-
koynością N. Cesarza, i iego familią, i
Dwor, tak dalece pogorszył się po wyie-
ździe iey z Medyolanu, iż d. 28 Marca
w Weronie skłoniła się do przyjęcia w o-
becności Dworu S. S. Sakramentow. Od
przybycia tam swego nie wstała z łóżka. N.
Familią w raz z wiernymi poddanymi
wnoszą modły do tronu Naywyższego o
utrzymanie nayukochańszey Cesarzowey.
Tu w kościele S. Szczepana i zamkowym
zaczęły się wczoray z tegoż powodu pu-
bliczne modły, które przez trzy dni
trwać będą, i wczasie których wszystkie
teatry są zamknięte.

Z Paryża d. 22 Marca.

Króla ieszcze tak dalece bóle podagry
nie opuścily, ażeby mógł na mszę cho-
dzić, wszelako onegdaj siedział dwie go-
dziny na radzie ministrow. — J. K. Mość
raczył karę śmierci Pułkownika Boyer za-
mienić na 20to letnie więzienie stanu.
Wspaniałość Królewska przy tem utaska-
wieniu miała zapewne na to wzgląd, że
Pułkownik Boyer przy swoim obłąkaniu
nie przestawał mieć uszanowania dla Kró-
la i iego familii, że brat iego odbył wszy-
stkie wyprawy przy woysku Kondeusza.
(P. Lavalette takież czekało utaskawie-
nie, i w tem przekonaniu nie był ściśło
pilnowany, co mu ułatwiło za pomocą 3
Anglikow ucieczkę.)

Miasto Antibes, które w Marcu roku
zeszłego zamknęto bramy przed przywła-
szczytciem, w Sierpniu i Wrześniu tegoż
roku nie chciało poddać się woyskom ob-
cem, wyniosł Król rozporządzeniem d. 20
b. m. do stopnia dobrych miast królestwa.
Narodowa gwardya tego miasta otrzyma
chorągiew po obu stronach z herbem Fran-
cuzkiem, z napisem na iedney w koronie
dębowey: *Fidei servandae exemplum*, a
na drugiey: *d. 1. Marca i 27 Sierpnia*
1815.

D. 20 Marca iako w rocznicę przy-
bycia Bonapartego do Paryża zebrało się
rano pod oknami Xiężny Angouleme mno-
stwo ludzi, którzy przeszło godzinę wy-
krzykiwali: Niech żyje Król! Niech ży-
je Xiężna Angouleme! Niech żyją Bur-
bonowie! Po ulicach chodziło mnostwo
młodzieży z laurami w ręku, powtarza-
jąc te same okrzyki. Deputacye od obu
izb prawodawczych złożyli w tymże dniu
u stop Króla zapewnienie o przywiązaniu
i wierności całej Francyi.

D. 20 b. m. przystapiono w Vincennes
do odgrzebania zwłokow Xcia Enghien
w obecności kommissarzow Królewskich,
wielu członkow izby deputowanych, wie-
lu wysokich osob, Kawalera Jaques,
towarzvsza i wiernego przyjaciela ś. p.
Xcia Enghien, owczesnego dowodcy tego
zamku Hr. Armand de Beaumont, wielu
innych osob i chirurgow. Zwłoki odgrze-
bane zostały przy żyjących ieszcze tego
mieysca świadkach. Członki były już
powiększey części od ciała odłączone;
naypierwey natrafiono na bót huzarski, w
którym była noga; na głowie leżał ka-
mień, który zapewne z umysłu położo-
no, gdyż czaska była zgruchotana. Zna-
lezione prócz tego 80 Niemieckich duka-

tow i metalową kieskę, w której był jeden Luidor i nieco srebrnych pieniędzy, złoty pierścień, złoty łańcuszek, który Xże zwykł był na szyi nosić, i srebrną pieczętkę z jego herbem. Kawaler Jaques przepowiedział, iż wszystkie te rzeczy znajdować się tam powinny, jeżeli Xże nie był z nich obrany. Wszystkie te kości troskliwie pobierane, złożone zostały w ołowianej trumnie, która była w dębową włożona, z napisem na wierzchu na metalowej blasze: "W tej trumnie spoczywają zwłoki N. Xcia Ludwika Antoniego Henryka Burbona Kondusza, Xcia Enghien, Xcia krwi Królewskiej, Para Francuzkiego, zmarłego w Vincennes d. 21 Marca 1804 w wieku 31 lat 7 miesięcy 19 dni.", Trumna postawiona została przy straży gwardyi Królewskiej w zamku Vincennes w tej samej sali, w której był sądzony. Nazajutrz zostały powyższe zwłoki z wielką uroczystością pochowane. Pleban w Vincennes podczas pogrzebowego kazania przywiódł między innemi o Xciu Enghien eo następuie: "W nocy d. 21 Marca gdy obudzony został, dla bycia wyprowadzonym na śmierć, zapytał się oficera która godzina: — Sama północ, odpowie officer drżącym głosem. — Północ zawołał Xże! Ta godzina jest dla mnie nieszczęsną. O północy byłem z moiego mieszkania w Ettenheim porwany o północy w więzieniu w Strazburgu osadzony; o północy byłem z niego wyprowadzony i tu zawieziony. Jest więc północ; żyłem dosyć, będąc umiał umrzeć. — Podczas tego kazania lały się obficie łzy słuchaczów.

Xże i Xżna {Orleanu spodziewani są w Paryżu, iak tylko sama po połogu przyjdzie do zdrowia.

Ministrowie dokładają wszelkiego starania dla utrzymania się w szacunku u Króla przeciw nienawistney sobie partyi w izbie Deputowanych. Ministrowi policyi P. Cazes udało się pozyskać przychylność Xiążąt krwi do Ministrow. Król wsparty zdaniem swej familii, pokłada zatem naywiękze zaufanie w Ministrach, a mianowicie w zasłużonym Xciu Richelieu, i oświadczył, iż niemyśli o zmianie Ministrow i woli raczej izbę Deputowanych rozwiązać.

Mowią, iż Xże Talleyrand prosił Króla o stosowną dla siebie pensyą, którą 20,000 fr. podała, i ma się na mieszkanie do Wiednia udać.

Margrabia de Bausset, były prefekt pałacu Maryi Ludwiki, powrocił do miejsca swojego urodzenia do Beziers.

Około 24 jenerałow oddalonych od służby zostało. — Jenerałowie Lallemand, Clausei, Excelman, &c którzy oddalili się z Francyi, mają być przez sądy wojskowe zaocznie sądzonemi.

Małżonka Ludwika Bonapartego mieszkać ma naprzyszłość w Bregentz.

Izba Parow przyjęła większością głosow uchwałę izby Dsputowanych znoszącą rozwody.

W Lyonie podług oznaymienia tamtejszego prefekta, panuje teraz zupełna spokojność.

Z Londynu d. 19 Marca.

Strona opozycyyna odniosła zupełne i wcale niespodziewane zwycięstwo nad Ministrami, które pisma nasze, iak które czyli za lub przeciw Ministrom jest, rozmaicie opisują.

Gazeta Goniec wyraża: "Wczoray d. 18 wniósł Kanclerz skarbowy do niższej izby rzecz o utrzymanie do dalszego

czaru podatku od dochodów z niektórymi odmianami. Po długich sporach został ten wniosek 238 przeciw 201 głosów, a zatem większością 37 głosów odrzucony. Sześć mill. które ten podatek przynosił, będą więc musiały być innemi sposobami zastąpione. Tu broni ta gazeta tego podatku, i mówi: że to był najlepiej wyrachowany podatek, który zarówno jakomę, iak trwoniącego za granicą pieniądze przymusza do udzielenia z nich części krajowi. Ministrowie (mówi dalej) przy najlepszej chęci nie potrafią wymyślić dogodniejszego, a tak mało uciążliwego podatku, iak ten był. Musimy uciekać się do pożyczki lub naruszyć funduszu umorzenia, a zatem dług narodowy zamiast zmniejszenia się, powiększy się w czasie pokoju, lub też powiększyć wypadnie celne opłaty, podatek od domów, okien, służących, mydła, świec, wina, piwa, stodu i innych żywności. Stały więc ład, gdzie będzie można taniej żyć zaludni się Anglikami, a oczyzna z uboży się, bo pieniądze wyйдą za granicę. Przez podatek zaś od dochodów niewiele przybywało z pojedynczey Ekieszeni, a wiele do skarbu publicznego przybywało, gdyż ten chociaż i zagranicą żyjącego dotykał.

Morning Chronicle, iak wiadomo pismo opozycyjne, donosi otem zwycięstwie z trzema wykrzyknikami, i mówi potem: "Zyczymy narodowi iak najgoręcej odniesionego wczoray w niższej izbie zwycięstwa. Ministrowie pobitemi zostali większością 37 głosów i przekonali się, iż nie można narzucać narodowi podatku, przeciw któremu cały się oświadcza. Spodziewamy się, iż ten wy-padek będzie zbawienną nauką dla tera-zniejszych i przyszłych Ministrow, iż nie

można przeciw życzeniom ludu przedsię-brać środków. Nie możemy się wstrzy-mać od przypomnienia Ministrom ich oświadczenia, " iż starać się będą utrzy-mać podatek od dochodów.," Wątpimy jednak tem więcej, aby usiłowali utrzy-mać się przy swoim zdaniu, że naród bę-dzie się miał na ostrożności, i nie do-zwoli na miejsce upadłego inny zaprowa-dzić podatek, ale przymusi ich do zapro-wadzenia prawdziwey ekonomiki polity-tyczney, ograniczenia wydatkow, a na-dewszystko zmniejszenia woyska, które u ludu tak nieprzyjemne czyni wraże-nie i tak bardzo sprzeciwia się konstytu-cyi Angielskiej, &c. &c.

Times (pismo pośredniące) tak się tłumaczy: " Z serca życzymy krajowi szczęścia z powodu odniesionego świeżo zwycięstwa, które tyle jest ważne, iak odniesione przez nasz oręż nad woyskowem w Europie despotysmem. Mniemamy zwycięstwo nad fiskalnem despotyzmem podatku od dochodów. Pytanie to zostało wczoray (o godzinie 2½ z północy) wcale niespodziewanym sposobem większością 37 głosów z strony Ministrow rozstrzygnięte. Aż do ostatniey chwili Lord Castlereagh spodziewał się mnostwo prozb i przeci-wienie się opozycyi przewyciężyć. W mowie swoiey usiłował dowieść konieczność utrzymania tego podatku, i dał się nawet słyszeć z ulubioną swoją zasadą, iż każdy Anglik powinien gwineę zapłacić. Lecz nic nie pomogło; zprawdziło się bo-wiem przepowiedzenie pocziwego Repre-zentanta, P. Wilberforce, który rano ie-szcze tego dnia powiedział Ministrowi, iż jeżeli izba dopełni swiego obowiązku, tedy nie utrzyma się iego zdanie. Jakoż tak się stało; izba dopełniła swego obo-

wiązku i okazała, iż prawo próżby nie jest czczem w Anglii prawem. Postanowienie to sprawiło nie tylko w izbie, ale i w mieście największą radość, która błyskawicą przejdzie się po całym kraju. Bogu dzięki! jesteśmy jak nasi przodkowie od inkwizytoralney opłaty uwolnionemi! Nigdy nie poważy się żaden Minister Angielski nałożyć na nas uciążliwego podatku. Zdrowa część parlamentu stanęła przy prawie ludu.

Gdy okazała się w niższej izbie większość głosów za uchycieniem podatku od dochodów, członki opozycyi obchodzili radosnemi okrzykami, które 5 minut trwały, zwycięstwo swoje.

D. 15 wniósł Lord Castlereagh w niższej izbie o uchwalenie 60,000 f. szt. rocznego dochodu dla Xcia Sasko-Koburskiego i przyszłej jego Małżonki, z których 10,000 zostawione być nazawsze mają do wolnego rozrządzenia Xiężny. Gdyby Xiężna pierwey umarła 50,000 f. szt. rocznie mają na zawsze być Xciu Koburskiemu zapewnione. Gdy dytychczasowa pensya Xiężniczki ustaje, z mniejszy się zatem lista cywilna o 30,000 f. szt. Lecz na uposażenie Xiężniczki wypada oprócz tego na raz jeden wyznaczyć roczną kwotę 60,000 f. szt. gdyż sprzęty, powozy, wina i inne potrzeby kosztować mogą 40,000 f. szt. suknie 10,000 i tyleż klejnoty. Dotąd nie znaleziono jeszcze dogodnego mieszkania dla nowego tego Małżeństwa; lecz spodziewa się, że i temu Parlament zaradzi.

P. Tierney wyraził, iż spodziewa się, że wysokie to Małżeństwo tak swoje wydatki urządzi, iż zastuży na przychylność parlamentu. Xże Koburski powszechnie się podoba i zdaje się być bardzo

slusznym człowiekiem. Summa, która ma być dla wysokiego Małżeństwa uchwalona, przystoi tak dla tych, którzy ją pobierać będą, iako też dla narodu, który ją wyznacza.

P. Brougham zezwalał na hojne to uposażenie, ale żądał, aby pieniądze w kraju były prawione. Na co Lord Castlereagh odpowiedział, iż to wszystko będzie w przedślubney umowie postanowione; nareszcie wyjazd z kraju Xiężniczki potrzebuje zezwolenia Królewskiego lub Xcia Rejenta. — Żądana summa dla Xiężniczki została iednomyslnością uchwalona.

Potem wszczęły się długie spory względem wyznaczonego 1 mill. f. szt. wojskom znajdującem się w bitwie pod Waterloo. P. Tierney, Brougham, &c. mówili, iż wojsko jest od narodu płatnego, a zatem bez jego zezwolenia nie należało czynić darowizny. Lord Castlereagh i P. Vansittart (Ministrowie) odpowiedzieli, iż ta summa wyznaczonej została na mocy umów przez 4 wielkie Mocarstwa, które niezaprzeczone miały do tego prawo. Na koniec przyjęto wniesione zezwolenie.

Królowa Jmć przybyła do Londynu i trudni się wyprawą wysokiey swey Wnuczki, Xiężniczki Karoliny, którey zaślubienie zaraz po Wielkiej nocy ma nastąpić i Wysokie Małżeństwo mieszkać będzie w Camelfordhouse.

Cukier z Gwadelupy ma być na potrzebę krajową do 1go Lipca do Anglii puszczany za taką opłatą iak z zachodniemi indyjskich Angielskich osad.

Doniesienia z Ameryki zaprzeczają pogłosce o wojnie między Zjednoczonymi stanami i Hiszpanią.

DO D A T E K
DO N^{ro} 29.
GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 10 KWIETNIA 1816 Roku WE SZRODĘ.

Pod czas Popisu Szkoły publiczney Płci żeńskiej PP. Franciszkanek u S. Andrzeja dnia 4 i 5 Kwietnia na szczególniejszą zaletę zasłużyły :

Z Klasy Joczątkowey.

Brzezowska Anna.
Lubaczyńska Anna.
Nadmilller Petronella.
Nadmi'ler Maryanna.
Rychelska Józefa.
Tyżanowna Małgorzata.

Z Klasy Pierwszey.

Borucka Tekla.
Chorążonka Agnieszka.
Etgens Rozalia.
Frimmel Franciszka.
Kanarkowska Urszula.
Piotrowska Elżbieta.
Skowrońska Rozalia.

Z Klasy Drugiey.

Dzikowska Felicjanna.
Latanowicz Zofia.
Like Salomea.
Maiewska Tekla.
Michalska Helena.
Turowna Antonina.
Więckowska Marcyanna.
Woyciechowska Katarzyna.

Z Klasy Trzeciey.

Krzyżanowska Józefa.
Wiśniewska Agnieszka.
Woycikowska Elżbieta.

Z Hawru d. 19 Marca.

Wczoray przybył tu pierwszy raz z Londynu parowy statek. P. Andrell, kierujący tym statkiem, który wszystkie trudności i wiatr przeciwny przewyciężył, którem statek żaglowy nie potrafiłby się oprzeć, przyjęty został z największą radością. Zamyśla on na tym statku do Paryża płynąć.

Z Bruxelli d. 24 Marca.

D. 20 b. m. przybyli tu Austriacy Arcy Xiążęta Jan i Ludwik, a d. 21 nasz N. Król. Pierwsi powitanemi zostali przez Gubernatora i Ministra policyi, a Monarcha od wszystkich władz. D. 21 był wielki obiad u Króla, na który Arcy Xiążęta zaproszeni byli. Jutro odieżdżają oni do Wiednia. W czasie swojego tu pobytu obejrzelizamek Laeken i poboiowisko pod Waterloo.

Angielski Kommissarz, iadący z Walencienny, udał się przez Ostendę do Anglii, dokąd wiezie około 2 mill. złh.

Przybyły tu Królewicz Angielski, Xże Kentu, pojechał do Cambrai, gdzie widzieć się będzie z Xciem Wellingtonem.

Z Genui d. 13 Marca.

D. 5 b. m. zawinęła do naszego portu eskadra Angielska pod sprawą Admirala Exmouth, składająca się z 3 liniowych okrętów, 1 korwety i 2 brygow. Rzeczona eskadra przybrawszy do siebie jeden jeszcze liniowy okręt, wypłynęła w poniedziałek na morze. Zdać ona się być przeznaczoną na wyprawę, której jednak dotąd wiedzieć nie można.

W przeszłą niedzielę przybył tu z Medyolanu Xże Schwarzenberg, lecz nie długo ma bawić.

Z Frankfortu d. 24 Marca.

Fouché przybył do Pragi, i jak mówi, zamysła tam osiąść. Ofiarował on za Aspaski dom 80,000 zł. ryń. srebrem, lecz właściciel nie chce go od 90,000 sprzedać.

Dziś przeszedł tędy wodą na 14 statkach znaczny transport amunicyi Rosyjskiej z Bambergu, płynący do Antwerpii, z kąd zostanie wodą do Rossyi odesłany.

Hr. Noailles przejechał tędy jako ambasador Francuzki do Peterzburga.

Mowią, iż z strony Austrii i Pruss wyznaczonemi zostaną kommissarze dla oznaczenia granic między Niemcami i Frankfortem.

Z Włoch d. 16 Marca.

Podług doniesień z Parmy pod d. 14 b. m. powrócił do tego miasta Hr. Magawly Cerati, minister N. Xiężny Parmeńskiej, i przywiózł mieszkańcom wiadomość, iż w tym jeszcze miesiącu oglądać będą N. Xiężną swoją. Hr. Magawly ogłosił oraz iey wolą, aby na iey przybycie żadnych nie czynione uroczystości. —

Tegoż dnia powrócił tam z Wiednia po kilkoletniej nieprzytomności Hr. Szczepan Sanvitale, podkomorzy i aktualny radca stanu N. Xiężny. — D. 16 ogłoszone tamże zostało pismo oznaczające tytuł, którego N. Cesarzowa naprzyszłość używać będzie, a ten jest: "N. Cesarzowna i Arcy Xiężna Austryacka, Marya Ludwika, Xiężna Parmy, Placencyi i Gwastali.", — Drugie pismo zawiera mianowanie urzędników i dam dworu, oba zaś podpisane są w Schönbrunn d. 29 Lutego 1816.

Rozporządzenie Króla Sardyńskiego pod d. 1 Marca wyznacza żydom znajdującym się w krajach tego Monarchy 5 lat czasu do sprzedania nieruchomego majątku, którego pod rządami przeszłym nabyli. Na przyszłość wolno im oprócz handlu, trudnić się kunsztami i rzemiosłem, i uwolnieni są od noszenia znamieniających ich znaków.

Gazeta Rzymska donosi o przybyciu z Grecyi do Ankony Hr. Gortorp, gdzie odbyć musi kwarantanę. Były ten Król nie myśli już więc o pielgrzymce do ziemi S. kiedy się z Grecyi do Włoch wróci.

Stosownie do rozporządzenia Króla Neapolitańskiego, wszystkie pomniki starożytności, które wykopane w Pompei, Herculaniem i Stabia zostały, i na przyszłość będą, iako też w czasie wojskowego rządu zebrane i w pałacu zostane osobliwości, złożone zostaną w szkole głównej Neapolitańskiej dla użytku publicznego w gmachu, która nazywać się będzie muzeum Burbońskim, i wspaniały ten zbiór będzie własnością prywatną Króla, nie należącą do własności narodowych.

Od brzegów Rena d. 20 Marca.

Gdy N. Królowi Pruskiemu podany został stan nowych rządów z wyrażeniem nazwisk: "W. Xięstwa Poznańskiego, W. Xięstwa Saskiego, &c. ,, J. K. Mość przemazał własną ręką te nazwiska, dodając: "Jedno tylko jest Królestwo Pruskie, chce zatem, aby te kraje nazywały się: Oddziałem Poznańskim, Oddziałem Saskim, &c. Ludzie przywiązuja się do słów; owe wyrazy oznaczają wielość i rozdzielność, a ja chcę jedności. ,, (Z gazety Hamburgskiej.)

W tych dniach w Frankforcie gdy kopano fundamenta na nowy dom przy bramie Gallus, znaleziono dosyć sporą baryłkę pieniędzy. Sądzą, iż ta pochodzi jeszcze z zgotoletniej wojny.

Przychodzące z Ameryki gazety nie są także w Paryżu publicznie rozdawane.

Listy z Monachium pod d. 10 b. m. zawierają wiadomość, iż ugodzono się na istotny punkt względem uposażenia Xcia Eugeniusza Beauharnois 50,000 dusz w Niemczech, i ostateczny traktat jest na podpisaniu.

W Szwaycaryi zawiął się także prok, lecz nakazano mu zaraz milczenie.

Z Karlsruhe d. 20 Marca.

Wielki Xże Badeński wydał pod d. 16 b. m. następujące rozporządzenie: "Za powrotem spokojności i porządku w Europie, nadszedł także czas, który nam dozwala poddanym naszym zapewnić konstytucyjne prawa i nadać im zasady bezpieczeństwa i rękomyli. Przekonanemi jesteśmy, iż praw takowych nie możemy lepiej ustalić, i oraz w stosunkach różnych klas naszych poddanych względem nas i władz naszych, i względem zasad naszego rządu pewniejszego wzniecić zaufania, iak przez zaprowadzenie krajowej konstytucyi. Jakoż poczyniliśmy już do tego przygotowania, i w d. 1. Sierpnia r. b. zbierze się pierwsze zgromadzenie stanów naszego W. Xięstwa.

Z rozkazu W. Xcia oznajmiono, iż zdanemu Francuzowi wojskowemu, bądź cywilnemu z Francyi wygnanemu tak na mocy rozporządzenia Królewskiego pod d. 24 Lipca, iako też późniejszych postanowień, nie wolno w krajach Badeńskich bawić.

D O N I E S I E N I A.

Dyrekcya Inżynierów Królestwa Polskiego potrzebując do fabryk około budowli wojskowych miasta Stołecznego Warszawy, trzytysiąc trzysta dziewięćdziesiąt beczek wapna Kamiennego Krakowskiego. Komitet Artyleryi i Inżynierów wzywa mających chęć podjęcia się dostawy wyż wyszczególnionej, aby na licytacya w Sali posiedzeń Komitetu w pałacu wojennym na ulicy Senatorskiej dnia 30 Kwietnia odbyły się mająca stawili się. Oterminach i warunkach dostawy dowiedzieć się można w Sztabie Artyleryi i Inżynierów. W Warszawie d. 1go Kwietnia 1816.

Dowodzca Artyleryi i Inżynierów

(podp.) *Generał Dywizyi Sierakowski.*

Zastępca Dyrektora Inżynierów
(podp.) *Podpułkownik Sałacki.*

Referendarz Komitetu Artyl. (pod.) *Podpuł. Meciszewski.*
Za zgodność: Referendarz Komitetu Artyleryi i Inżynierów
Podpułkownik Meciszewski.

Dnia 18 Kwietnia 1816 r. o godzinie 9 ranney w domu na Kaźmierzu przy Krakowie pod L. 66 i 67 sprzedane będą za gotową srebrną monetę, wapno gnoione na kerco, drzwi żelazne, ramy do okien, 5 połówek okiennic żelaznych, drzwi drew-

biane i pi'a tracks. Chęć kupienia mający zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znydować. W Krakowie d. 8 Kwietnia 186 r.

Jan Nepomucyn Franki, Komornik T. C. P. I. D. K.

Pisarz Trybunału Cywilnego Departamentu Krakowskiego czyni wiadomo: iż Dom w połowie murowany, w połowie drewniany na Kleparzu przy ulicy długiej pod L: 79 z jednej strony narożnie z drugiej przy Domie W. Alexandra Węgierskiego w Gminie III. Miasta Krakowa stojący, UU: Benedykta i Maryanny Gaiewskich Małżonków Obywateli tutejszych w tymże Domu mieszkających własny, którego w drodze exekucyi Aktu Urzędowego zajęcie na żądanie UU: Michała i Suzanny Plebankiewiczów Małżonków Obywateli tutejszych przy ulicy Grodzkiej pod L: 7 zamieszkałych przez U: Skorczyńskiego Komornika Deptowego dnia 27 Października 1814 r. uskutecznionym, a Zajęcia tego kopie jedna W: Stanisławowi Zarzeckiemu Prezydentowi Miasta tutejszego, druga U: Aloizemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoju tegoż Miasta i Powiatu Wydziału I. trzecia UU: Gaiewskim dłużnikom dnia 2. Listopada tegoż roku doręczone. Oryginał zaś w Akt hipotec. nych księgi I. Zajęciow i obwieszczeń licytacyi na karcie 246 pod L: 38 dnia 4 i Kancellaryi Trybunału Cywilnego Departamentu Krakowskiego Księgi II. na karcie 194 pod L: 12 dnia 11 Listopada 1814 r. wpisany jest i w którym Domu będące pomieszkania oprócz zajętych przez UU; Gaiewskich sposobem nayu posiadają W. Bukowski, UU: Franciszek Piekarski, Stanisław Madeyski, Jan Bednarski i niewiadomych nazwisk Szymonowie Rzeźnik i Gancarz; sprzedany został przez licytacją przygotowaną dnia szóstego Marca r. b. o godzinie 10 z rana na Audyencyi Trybunału Cywilnego Departamentu Krakowskiego w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L: 106 odbytą jako na terminie do oneyże odbycia przez Wyrok tegoż Trybunału między temiż UU: Plebankiewiczami a Gaiewskimi Małżonkami dnia 25 Stycznia r. b. naocznie zapadły wyznaczonym, a to na zaspokoienie Summy 1870 Zł: Pol: z Summy 1900 Zł: Pol: pochodzącej; Wyrokiem tegoż Trybunału między temiż stronami dnia 24 Lutego 1815 r. zapadłym przysądzoney, tudzież należący Prowizyi i kosztow exekutnych za Summę 3000 Zł: Pol: przez Ur. Józefa Łorzykowskiego Patrona. Stan tego Domu i warunki sprzedaży złożone są przez U: Onufrego Męcińskiego Patrona w Krakowie przy ulicy S. Michała pod L: 195 mieszkającego sprzedarz rzeczonożego Domu imieniem UU: Plebankiewiczow w miejsce U. Zabajewskiego Patrona, popierającego, który cenę Domu podług kupna UU: Gaiewskich dnia 9 Stycznia 1814 r. urzędownie nabytego w Summie 2104 Zł: Pol: 15 gr. w moście grubey srebrney stanowią i ofiarował. Ogłoszenie warunkow nastąpiło na Audyencyi Trybunału w dniach 13 Grudnia 1814 4 i 19 Stycznia 1815 r. a nawet Wyrokiem pod ostatnią z tych datą wypadłym naznaczonym był termin do licytacyi tegoż Domu na dzień 6 Marca 1815 r. i przez obwieszczenie podpisanego Pisarza Trybunału 21 Lutego t. r. porządzone i w Dodatku do Nr 141 Dziennika Departamentu Krakowskiego umieszczone oznajmionym, lecz z powodu wniesionej przez UU: Gaiewskich Wyrokiem 24 Lutego 1815 r. zapadłym rozstrzygnięney Oppozycyi bez skutecznie spełznął. Zyczący więc sobie kupić Domu tego zechcą zaopatrzyć się w Wadium 212 Zł: Pol: w monęcie grubey srebrney jako 10tą część Summy szacunkowey i na terminie do stanowczey licytacyi przez Wyrok 6 Marca r. b. wypadły oznaczonym, to jest dnia 24 Kwietnia r. b. o godzinie 10 z rana na Audyencyi Trybunału Cywilnego Departamentu Krakowskiego w miejscu Jego Posiedzeń stawic się gdzie naywięcej z nich ofiarującemu własność Domu tego według warunkow sprzedaży stanowczo przysądzoną zostanie.

W Krakowie dnia 6 Kwietnia 186 r.

Sytkowski.

Rewers s. p. W. Henryka Aebly w Krakowie na Zł: Pol. 2240 pod d. 17 Stycznia r. 1816 W. Pitrowskiemu dany, zginął. Kto by go więc znalazł uprasza się, aby zgłosił się z nim do W. Burskiego w Kleparzu pod Numerem 55 mieszkającego, a tam zapewnioną mieć będzie nagrodę.